

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Dr. Kárpáti Miklós ügyvéd által képviselt **felperes** által, **alperes** ellen **személyhez fűződő jog megsértése** iránt indított perében, a Veszprém Megyei Bíróság 2008. november 7. napján kelt, 5.P.20.400/2008/18. számú ítélete ellen az alperes által előterjesztett, 19. számú fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben megváltoztatja, kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül saját költségén a Magyar Távirati Iroda útján OTS-vonalon közleményként jelentesse meg az alábbi elégtételt adó nyilatkozatot:

„felperes neve felperesnek, alperes neve alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése iránti perében a bíróság megállapítja, alperes azzal, hogy az **TV-csatorna** 2008. január 22-i „**TV-műsor**” című állandó műsorában a vele készült interjú keretében valótlanul állította, illetve híresztelte, hogy az általa tett azon kijelentés, hogy a cigányság problémáinak kezelésére két lehetőség van: a kiirtás, vagy pedig az eltartás, a felperestől vett hivatkozás, mert azt a felperes mondta, ő csak a felperest idézte, megsértette a felperes jó hírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait, Mindezek miatt alperes neve, felperes neve elnézését kéri.”

Az alperes által a felperesnek fizetendő nem vagyoni kár összegét - a késedelmi kamat érintetlenül hagyása mellett - 500.000.- (ötszázezer) Ft-ra szállítja le.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek összesen 50.000.- (ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, az illetékügyben eljáró adóhatóság felhívásában írt időben és módon 60.000.- (hatvanezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Veszprém Megyei Bíróság 2008. november 7. napján kelt, 5.P.20.400/2008/18. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait megsértette azzal, hogy az **TV-csatorna** 2008. január 22. napján sugározott „**TV-műsor**” című műsorában valótlanul állította illetve híresztelte, hogy az ő kijelentése, miszerint a cigányság problémáinak kezelésére két lehetőség van: a kiirtás, vagy az eltartás, a felperestől vett idézet. Eltiltotta továbbá az

alperest a további jogsértéstől, valamint elégtétel adására kötelezte az ítélet fej- valamint rendelkező részének, továbbá a saját bocsánatkérő nyilatkozatának az **TV-csatorna** azonos műsorában, a saját költségén való beolvastatásával. Ezen túl kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.000.000.- Ft kártérítést és késedelmi kamatait, valamint 60.000.- Ft perköltséget. A felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította, továbbá rendelkezett az eljárási illeték viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint, a felperes a **Testület neve** által delegált képviselője. Az általa preferált egyik szakpolitikai kérdés a roma integráció gazdasági, szociológiai és emberi jogi vonatkozású elvrendszerének kidolgozása és egységesítése az Európai Unióban. Az alperes ... Megyei Jogú Város Önkormányzata Közigazgatási Bizottságának külsős tagjaként felszólalt egy bizottsági ülésen a felperesnek tulajdonítva azt az álláspontot, miszerint a magyarságnak két alternatívája van, vagy kiirtja, vagy eltartja a cigányokat. Az **TV-csatorna „Tv-műsor”** című állandó műsorának 2002. január 22. napján sugározott adása során egy vele készült telefonos interjú keretében megismételte a fenti kijelentést, valamint azt, hogy ez egy a felperestől vett idézet.

Az ítélet jogi indokolásában a megyei bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes idézett nyilatkozata valótlan tényállítást tartalmazott, amelyet egyébként maga az alperes sem vont kétségbe az ellenkérelmében. Erre tekintettel tehát megállapítható a felperes becsülethez és jó hírnévhez való személyiségi jogának sérelme, ami megalapozza a keresetben kért objektív személyiség-védelmi jogkövetkezmények alkalmazását. A nem vagyoni kártérítés vonatkozásában kifejtette, hogy a felperes európai parlamenti képviselői minőségére tekintettel az alperes tényállítása alkalmas arra, hogy a felperes személyét érintő hátrányos hatásokat, negatív értékítéletet alakítson ki a közvéleményben. Ez pedig önmagában olyan súlyú hátrányt jelent a felperesre nézve, amely megalapozza a szubjektív jogkövetkezmény alkalmazását.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést kérve annak megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását és a felperesnek a költségeiben való marasztalását. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság egyoldalúan és valótlanul vette számba a rendelkezésre álló és bizonyított tényeket, körülményeket.

Vitatta, hogy a felperes által hivatkozott kijelentést tényállításként tette volna, ehelyett álláspontja szerint a bizottsági ülés jegyzőkönyvéből is nyilvánvaló, hogy ezt **"A"** ciganológustól idézte. Egyébiránt fenntartotta, hogy e mondat az empirikus szociológia igényességével tett lényeglátó megállapítás, amelyet ugyan ő tévesen tulajdonított ugyan a felperesnek, azonban tudományos megalapozottsága kizárja azt, hogy ezáltal a felperesnek jogsérelmet okozhatott volna. Egyebekben sérelmezte az elégtételadásnak a bíróság által választott módját is, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a tv-nyilvánosság csak további felesleges indulatokat gerjesztene. Emellett vitatta a kártérítési kötelezettségének megalapozottságát is, mivel úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható volt, mivel az interjú időpontjában még nem volt tudomása arról, hogy tévesen tulajdonította a felperesnek a kérdéses kijelentést. Hivatkozott arra is, hogy a felperes egyébként sem bizonyította, hogy kára keletkezett volna, illetve hogy az elsőfokú bíróság által közelebbi megjelölés nélkül idézett bírói gyakorlat e körben nem fogadható el.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a megyei bíróság helyesen állapította meg a tényállást, amelynek lényege a valótlan híresztelés, amit az alperes maga sem vitatott. Egyáltalán nem tartotta aránytalanul szigorúnak, hogy az elégtétel adása ugyanabban a műsorban történjen, ahol a jogsértés is elhangzott, hiszen a reparáció alapvető követelménye, hogy a jogsértéssel azonos nyilvánosságot kapjon. Vitatta a fellebbezésben a kártérítéssel kapcsolatban előadottakat is, mivel álláspontja szerint mindenkitől, de főleg az egyébként jogász végzettségű alperestől elvárható, hogy ne tegyen olyan meggondolatlan tényállítást, aminek a valóságtartalmáról nem győződött meg. Álláspontja szerint a bírói gyakorlat valóban egységesen úgy foglal állást, hogy a kártérítés körében köztudomású tényként értékelendő, hogy a személyhez fűződő jogok megsértése maga után vonja a károkozás bekövetkeztének objektív lehetőségét, ami minden további bizonyítás nélkül alkalmas a nem vagyoni kártérítés megállapítására. Jelen perben ráadásul tételesen felsorolta és bizonyította mindazokat a hátrányokat, amelyek magánemberként és közéleti szereplőként érték a jogsértéssel okozati összefüggésben.

A másodfokú eljárás során az ítélőtábla megkereste az **TV-csatorna** Zrt-t, hogy van-e lehetőség a „**Tv-műsor**” című műsorban, az alperes költségére elégtétel adó nyilatkozat beolvasására, amelytől az **TV-csatorna** Zrt. elzárkózott. Ezt követően az ítélőtábla felhívására a felperes akként módosította a kereseti kérelmét, hogy elégtétel adásként elfogadja annak a Magyar Távirati Iroda által, az alperes költségén OTS (original text service = eredeti szöveg szolgálat) közleményként való megjelentetését. A Magyar Távirati Iroda úgy tájékoztatta az ítélőtáblát, hogy az ilyen formában való elégtételadásra van lehetőség.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos.

Helytállóan állapította meg a megyei bíróság, hogy az alperes által tett valótlan tényállítás sértette a felperes jó hírnévhez és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogát. Maga az alperes sem vitatta, hogy tévesen tulajdonította az idézetet a felperesnek, annak pedig emiatt nem volt jelentősége, hogy valójában kitől származik a kijelentés. Ugyancsak nem kell jelen perben vizsgálni a megállapítás valóságtartalmát sem - ahogy azt az alperesi fellebbezés kérné - mivel a sérelmet nem a kijelentés tartalma önmagában, hanem az okozta, hogy azt valótlanul a közismerten emberi jogi és antidiszkriminációs szakterületen tevékenykedő felperestől származónak tüntette fel, egy a felperes valós véleményétől és meggyőződésétől eltérő, számára sértő látszatot keltve ezzel. A fellebbezésben és az ellenkérelemben e körben megjelenő érvekkel kapcsolatban megjegyzi az ítélőtábla, hogy az alperes nyilatkozata ez esetben a törvény „állítás” fordulátát valósítja meg, habár ennek a minősítésnek a jogkövetkezmény szempontjából nincs jelentősége.

Az alperes tévesen hivatkozott a fellebbezésében arra is, hogy őt a kérdéses nyilatkozat megtételével kapcsolatban felróhatóság nem terhelte, így még a személyiségi jogsértés megállapíthatósága esetén sem lett volna mód őt nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezni. Jelen esetben az általánosan elvárható magatartás az alperes oldalán az lett volna, hogy mielőtt egy megállapítást a felperesnek tulajdonít, meg kellett volna győződnie arról, hogy azt valóban a felperes tette. Amennyiben erről hitelt érdemlően nem tudott megbizonyosodni, akkor ilyen kijelentést sem tehetett volna. Ezzel szemben maga az alperes is csak arra hivatkozik, hogy a szóban forgó nyilatkozatát meg nem erősített

hallomás alapján tette, ezzel az ilyen esetben tanúsítandó körültekintést elmulasztotta, így a jogkövetkezmények alól nem mentesülhet.

Ugyancsak nem helytállóan hivatkozik az alperes a nem vagyoni kártérítés körében a felperes kárának bizonyíthatatlanságára is. E körben a megyei bíróság helyesen foglalt állást, hogy az általános ítélkezési gyakorlat szerint a személyhez fűződő jog megsértése önmagában a kártérítési igényt nem alapozza meg, azonban maga után vonja legalábbis a károkozás objektív lehetőségét, ami köztudomású tényként értékelendő. Ezen túl azonban szükség van olyan hátrány bekövetkeztének bizonyítására is, amelyet a nem vagyoni kártérítés csökkenthet, kiküszöbölhet. Ilyen, az életkörülményekben bekövetkezett hátrányok azonban a közéleti szerepet betöltő károsultak esetében gyakran szintén köztudomású tényként elfogadhatóak. Jelen per felperese az európai unió parlamentjének korábbi képviselője, jelenleg is aktív közéleti szereplő, akinek tevékenységében kezdettől kiemelt szerepet kapott az emberi jogi és antidiszkriminációs szakterület. Ehhez képest a közvéleményben róla kialakult képet, a közéleti szereplésének hitelességét nyilvánvalóan sérti, hátrányosan befolyásolja az, hogy a szóban forgó, a korábbi megnyilvánulásaival teljesen ellentétes kijelentést az alperes neki tulajdonította. Az ítélőtábla azonban ezeket körülményeket mérlegelve arra a meggyőződésre jutott, hogy az így bekövetkezett kár ellensúlyozására, a rendelkező részben foglalt alacsonyabb összegű kártérítés is alkalmas. Az elégtételadás körében a megyei bíróság ítélete megalapozatlan volt, amelyet azonban az ítélőtábla a másodfokú eljárás során orvosolni tudott. A kiegészített tényállásnak megfelelően, a rendelkező részben megállapított szövegű közlemény, az ott írt módon való közreadásának nincs akadálya, az a törvényes követelményeknek is megfelel, és a kellő nyilvánosságot is biztosítja.

A fentiekre figyelemmel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét, a Pp. 253.§ (2) bekezdésének alapján részben megváltoztatta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdésének értelmében kötelezte a másodfokú eljárásban teljes egészében pervesztes alperest a felperes - a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§-a alapján, mérlegeléssel megállapított - bruttó 50.000.- Ft perköltségének megfizetésére.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint az Itv. 59.§ (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a másodfokú eljárásban feljegyzett fellebbezési eljárási illetéknek az illetékügyben eljáró adóhatóság felhívásában írt időben és módon való megfizetésére.

Győr, 2009.évi december hó 3. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró